

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Permbajtja

1. Rezultate Financiare
2. Administrimi i Rrezikut
3. Administrimi i Rrezikut te Kredise
4. Administrimi i Rrezikut te Likuiditetit
5. Administrimi i Rrezikut te Valutes
6. Administrimi i Rrezikut te Normes se Interesit
7. Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit
8. Mjaftueshmeria e Kapitalit
9. Politikat kontabel

Qershori 2018

1. Rezultate Financiare

Gjate tremujorit te dyte te vitit 2018, aktivet e per gjithshme te Bankes tregojne nje rritje prej 6.8 milione eurosh ose rreth 2.7 % krahasuar me fundin e Marsit 2018, duke arritur ne vleren 258,1 milion euro. Kjo rritje eshte e lidhur ngushte me zhvillimin e portofolit te kredise dhe financimet e klienteve, i cili arrin ne vleren rreth 194.7 milion euro ne muajin Qershori 2018, duke u rritur me rreth 3.48% ose 6.5 milion euro nga fundi i Marsit 2018.

Te ardhurat nga intereseti, te cilat u rriten lethesisht gjate tremujorit te pare te vitit 2018,kane mbajtur po te njejtat nivele edhe per gjate tremujorit te dyte te 2018, ne linje me rritjen pozitive te volumit kredive te reja te dhena gjate kesaj periudhe. Pasqyra e te ardhurave dhe shpenzimeve eshte ndikuar pozitivisht nga shpenzime te uleta te interesit, shpenzime me te uleta administrative, si pasoje e veprimeve per optimizim dhe permiresimin e efikasitetit operativ, si edhe rezultatet e larta tregtare, kryesisht nga kembimet valutore dhe transaksionet e thesarit. Pasqyra e te ardhurave dhe shpenzimeve eshte ndikuar negativisht nga te ardhura me te uleta nga intereseti nga portofoli i kredise, si pasoje e normave me te uleta te interesit, pavaresisht rritjes se volumit, shpenzime me te larta te provigjoneve duke bere qe mbulimi te jete i kenaqshem ne nivelin 147.3%, ne perputhje me permiresimin e ndjeshem te cilesise se portofolit te huave, te ardhura me te uleta te interesit nga investimet ne letra me vlere, si edhe te ardhura me te uleta nga tarifat dhe komisioneve per klientet.

Banka eshte fokusuar ne permiresimin e cilesise se portofolit. Mbulimi i portofolit ne vonese me fondin e provigjoneve eshte permiresuar me rreth 12.83% ne muajin Qershori 2018 krahasuar me tremujorin e pare te vitit 2018, duke arritur ne nivelin rreth 147.3% (IFRS). Nderkohe, cilesia e portofolit (PAR) eshte permiresuar lehte krahasuar me te njejtën periudhe te vitit te kaluar, duke arritur ne 5.54% ne fund te muajit Qershori 2018.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

2. Administrimi i Rrezikut

Keshilli Drejtues ka pergjegjesine perfundimtare per te zhvilluar dhe implementuar strukturat dhe mekanizmat e duhura per te identifikuar, vleresuar dhe zvogeluar ekspozimin e bankes ndaj rrezikut. Keshilli Drejtues ka ngritur Komitetet e Administrimit te Rrezikut (Komiteti i Administrimit te Rrezikut te Kredise, Komiteti ALCO, Komiteti i Administrimit te Rrezikut Operacional dhe Komiteti i Administrimit te Rrezikut) per te monitoruar gamen e pote te rreziqeve ndaj te cilave ekspozohet banka. Per me teper, keto Komite kane autoritet vendimarres ne lidhje me rrezikun.

Ne banken ProCredit Shqiperi rreziku matet dhe raportohet sipas politikave te administrimit te rrezikut, te cilat jane aprovuar nga Keshilli Drejtues i bankes. Politikat jane ne perputhje te pote me rregulloret ligjore ne fuqi ne Shqiperi dhe me kerkesat e vendosura nga Banka e Shqiperise. Politikat bazohen ne parimet dhe standartet e Grupit mbi Administrimin dhe Kontrollin e Rrezikut, te cilat nga ana e tyre bazohen ne dokumenta udhezues te Autoritetit Mbikeqyrjes Financiar Federal Gjerman. Banka ProCredit Shqiperi raporton rregullisht pozicionin e saj kundrejt rrezikut tek Njesite e Administrimit te Rrezikut te Grupit (GRMC).

Kultura e bankes ProCredit per transparencen e brendshme dhe te jashtme eshte vendimtare ne perpjekjet tona per administrimin e rrezikut. Fale procedurave tona te perkufizuara qarte dhe inkurajimit tone per nje komunikim te hapur, punonjesit tane te trajnuar me se miri jane ne nje pozicion te forte per te dalluar rreziqet dhe per te marre hapat e nevojshem per zvogelimin e tyre.

3. Administrimi i Rrezikut te Kredise

Kreditdhenia per SME-te perben operacionin kryesor te bankes ProCredit sa i perket aktiveve te saj dhe rrjedhimisht edhe rrezikun klasik te kredise, qe nenkupton, rreziku qe huamarresit mund te mos jene ne gjendje te paguajne, eshte rreziku kryesor me te cilin perballer banka. Rreziku i kredise perben pjesen me te madhe te rrezikut ne kontekstin e llogaritjes se kapacitetit te perballimit te rrezikut.

Banka ProCredit Shqiperi ka adoptuar politika te rrezikut te kredise bazuar ne Politiken e Administrimit te Rrezikut te Kredise te Grupit ProCredit dhe Politiken e Vleresimit te Kolateralit te Grupit, te cilat se bashku pasqyrojne eksperiencen e fituar ne me shume se dy dekada operacinesh te susksesshme kreditdhenie ne ekonomite ne tranzision dhe zhvillim dhe jane ne perputhje te pote me rregulloret ne fuqi ne Shqiperi. Per cdo klient te bankes, caktohet nje limit ekspozimi kredie dhe percaktohet autoriteti vendimarres per kredine; te gjitha vendimet per te dhene nje kredi, ose per te ndryshuar kushtet, merren nga nje komitet kredie dhe te gjitha vleresimet e rrezikut te kredise dokumentohen me kujdes.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Mbi te gjitha, banka perpiqet te ndertoje dhe ruaje marredhenie afatgjata me klientet e saj, duke u kujdesur qe te jete plotesisht ne dijeni te situates se tyre financiare dhe te mos i ngarkoje ata me me shume borxhe se sa kane mundesi te paguajne.

Rreziku i kredise zvogelohet gjithashtu nga fakti qe portofoli yne eshte shume i larmishem. Bizneset te cileve ne u sherbejme operojne ne nje game te gjere sektoresh dhe eksposzimi i tyre ndaj luhatjeve te tregut global eshte i limituar. Per me teper, pjesa me e madhe e eksposimeve tona te kredise jane relativisht te vogla.

Duke qene se pjesa me e madhe e kredive te bankes paguhen me keste mujore, deshtimi i huamarresit per te permbushur afatin e pageses trajtohet si nje shenje fillestare e nje problemi potencial mosshlyerje dhe merr nje reagim te menjehershem nga banka. Kur nje pagese e interesit ose principalit eshte ne vonese per me shume se 30 dite, kredia ne fjalë kalon te portofoli ne rrezik (PAR>30), i cili sherben si tregues kryesor per cilesine e portofolit te kredise dhe per matjen e rrezikut klasik te kredise.

Ne tremujorin e dyte te vitit 2018, portofoli i per gjithshem ne vonese i bankes PAR>30 ka pesuar nje renie te ndjeshme nga 6.49% ne muajin mars 2018 ne 5.54% ne muajin qershor 2018. Nje nga menyrat se si banka ProCredit kaperceu sfidat e cilesise se portofolit te shkaktuar nga kriza financiare eshte ofrimi i ristrukturimit te kredise per ata kliente te cilet vleresohen se kane potencial per te rifiuar qendrueshmeri. Ristrukturimi vjen pas nje analize te hollesishme te kapacitetit pagues te ndryshuar te cdo klienti.

Vendimi per te ristrukturuar nje eksposozim kredie merret gjithmone nga nje komitet kredie dhe ka per qellim rikuperimin e pote te kredise. Banka ProCredit Shqiperi ka nje perqasje konservatore kundrejt provigjonimit te kredive te humbura. Jane vene ne dispozicion disa fonde per kredi individuale te konsiderueshme qe konsiderohen te ekspozuara ndaj rrezikut bazuar ne rezultatet e nje vleresimi te prekjes se tyre nga ky rrezik, kurse provigjionet per kredite e pacenuara, qe nuk jane te konsiderueshme individualisht, keto fonde jane llogaritur sipas normes historike te mos shlyerjes (default). Per te gjitha kredite qe nuk jane eksposuar ndaj ndonje rreziku, jane parashikuar fonde mbulimi te bazuara ne portofol.

Ne fund te muajit qershor 2018 reporti i mbulimit (provigionet e kredive te humbura nen Metodologjine e Bankes se Shqiperise si nje perqindje e kredive ne vonese PAR>30) ishte 130%.

Ne parim, banka ProCredit pranon te gjitha llojet e kolateralit. Kolaterali sherben si garaci qe banka, si kreditor, te mund te rikuperoje eksposozimin e kredise dhe si motivim per huamarresin qe te paguaje eksposozimin e kredise. Vleresimi i kolateralit behet sipas Politikes se Vleresimit te Kolateralit te Grupit, i cili pasqyron eksperiencen e fituar ne me shume se dy dekada operacionesh te suksesshme kredidhenie dhe qe eshte ne perputhje me Standardet Europeiane per Vleresimin e Kolateralit.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

4. Administrimi i Rrezikut te Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit afatshkurter specifikon rrezikun qe banka nuk do te jete me ne gjendje te permbushe plotesisht ose pjeserisht detyrimet e saj aktuale dhe te ardhshme te pagesave. Prandaj, banka duhet te ruaje gjithmone fonde te mjaftueshme likuiditeti per te permbushur detyrimet e saj, madje edhe ne periudha te veshtira. Disa faktore qe jane pjese e natyrshme e modelit te biznesit te bankes kompensojne rrezikun e likuiditetit. Se pari, portofoli i kredise se bankes me larmishmerine dhe cilesine tij te larte nenkupton qe ka shume mundesi te kete fluks te parase ne hyrje. Se dyti, Banka mban vazhdimisht ne fokus mbledhjen e depozitave nga grupet e targetuara te bizneseve SME si dhe nga kursimet e klienteve individuale, me te cilet ka ndertuar nje marredhenje te forte e cila siguron besueshmeri dhe ne periudha te veshtira. Perdorimi i instrumetave financiare eshte ne nivele te uleta dhe Banka limiton ne maksimum varesine e situates se likuiditetit nga to. Te gjithe keta faktore kufizojne perqendrime te mundeshme te rrezikut te likuiditetit dhe garantojne nje sistem te thjeshte te manaxhimit te ketij rreziku.

Per te percaktuar fuqine e likuiditetit te bankes perballe nje goditjeje te mundeshme, banka kryen teste stresi te rregullta bazuar ne skenare te percaktuar si standard ne nivel grupi nga Politika e Administrimit te Rrezikut te Likuiditetit te Grupit. Supozimet mbi te cilat bazohen testet e stresit ndryshohen dhe pershtaten vazhdimisht per te pasqyruar kushtet e tregut. Kurdohere qe eshte e nevojshme te kaperchenen mungesat e likuiditetit, banka ProCredit Shqiperi mund te financohet nga nje linje krediti e garantuar dhe pa kushte nga ProCredit Holding.

5. Administrimi i Rrezikut te Valutes

Rreziku i valutes se huaj specifikon rrezikun e ndikimeve negative ne rezultatet financiare te bankes dhe mjaftueshmerine e kapitalit te shkaktuar nga ndryshimet ne kurset e kembimit. Banka ProCredit Shqiperi ka nje nivel te ulet ekspozimi ndaj rrezikut te valutes pasi ajo nuk hyn ne pozicione te hapura valutore spekulitative, dhe as nuk angazhohet ne transaksione qe rrjedhin prej tyre. Rreziku i valutes administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Rrezikut te Valutes se Huaj dhe rregulloret e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te valutes se huaj. Banka monitoron vazhdimisht levizjet e kursit te kembimit dhe tregjet e valutes se huaj dhe menaxhon pozicionet e saj valutore ne baze ditore. Teste stresi kryen rregullisht per te vleresuar ndikimin e levizjeve te kursit te kembimit te pozicionet e hapura valutore (OCP) ne cdo valute.

6. Administrimi i Rrezikut te Normes se Interesit

Rreziku i normes se interesit specifikon rrezikun qe levizjet ne normat e interesit te tregut do te ndikojne negativisht vleren ekonomike te bankes si dhe fitimet e saj nga interesi dhe ne fund dhe vete kapitalin. Rreziku i normes se interesit administrohet ne perputhje me Politiken e Administrimit te Normes se Interesit dhe udhezuesin e Bankes se Shqiperise mbi administrimin e rrezikut te normes se interesit ne librin bankar. Ekspozimi ndaj rrezikut te normes se interesit matet nepermjet nje analize te hendekut te maturimit. Testet e stresit

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

kryen per te matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve te normave te interesit ne vleren ekonomike te Bankes si dhe ne te ardhurat nga interesat. Banka perpiqet te siguroje sa me shume perputhshmeri ne strukturen e ricmimit te aktiv-pasivit te saj sipas monedhave te ndryshme.

Gjithashtu, Banka perpiqet te perputhe sa me shume bazat e interesit (referencat) te perdorura per percaktimin e cmimeve te produkteve te saj, ne menyre qe te mos ndikohet nga ndryshimet ne normat baze reference te tregut te jashtem.

7. Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit

Rreziku operacional perkufizohet si rreziku i humbjes qe vjen si rezultat i proceseve te brendshme te papershtatshme ose te pakryera, nga njerezit dhe sistemet, apo edhe nga ngjarje te jashtme. Ky perkufizim perfshin si rrezikun ligjor, ashtu edhe ate qe lidhet me reputacionin e bankes. Politika e rrezikut operacional e bankes ProCredit Shqiperi eshte ne perputhje te plote me rregulloret e Bankes se Shqiperise per administrimin e rrezikut operacional, me Politiken e Rrezikut Operacional te Grupit, si dhe me Politiken e Grupit per Parandalimin e Mashtrimit. Per te minimizuar rrezikun operacional dhe rrezikun e mashtrimit, te gjitha proceset dokumentohen me saktesi dhe u nenshtrohen mekanizmave efikase te kontrollit. Pershkrimet e punes jane te plota, detyrat jane te ndara ne menyre strikte dhe eshte shmangur varesia nga individe kyç. Gjate rekrutimit, banka i kushton vemendje te veçante integritetit personal, nje cilesi qe perforcohet permes zbatimit strikt te kodit te sjelljes se bankes dhe permes programeve gjitheperfshire te trajnimit te hartuara per te promovuar nje kulture transparence dhe ndergjegjesimi per rrezikun.

Çeshtjet e rrezikut operacional rishikohen nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili drejtohet nga nje anetar i Drejtorese Ekzekutive. Ai ka per qellim te percaktoje politika per rreziqet qe lidhen me njerezit, rreziqet qe lidhen me proceset, rreziqet qe lidhen me teknologjine e informacionit dhe sistemet, rreziqet e jashtme dhe aspekte te tjera te rrezikut operacional, si dhe te monitoroje respektimin e ketyre politikave. Ai, gjithashtu, diskuton edhe hedhjen e te dhenave te rendesishme ne Bazen e te Dhenave te bankes per Ngjarjet e Rrezikut.

Baza e te dhenave te te gjithe grupit per Ngjarjet e Rrezikut (RED) siguron qe rreziqet operacionale dhe ato te mashtrimit te adresohen sistematikisht dhe me transparence dhe qe te gjitha hapat korrigjuese apo parandaluese te dokumentohen qarte dhe te jene te aksesueshme per kontrollin nga niveli menaxhues, si ne nivel banke, ashtu edhe ne nivel grupi. Punonjesve u kerkohet qe te raportojne te gjitha ngjarjet qe perfaqesojnë nje humbje faktike apo te mundshme prej me shume se 100 Eurosh, duke perdorur underfaqen e RED. Ngjarje te raportuara qe permbytje rreziqet me te shtrira, dhe qe konsiderohen si ngjarjet me me shume gjasa per t'u perseritur, i nenshtrohen nje analize te thelle nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili me vone propozon masat e pershtatshme parandaluese.

Nje aspekt kyç i administrimit te rrezikut eshte kultura e rrezikut te institucionit, e cila u perçohet te gjithe punonjesve permes trajnimeve sistematike. Si pjesë e trajnimit te tyre

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

fillestar, te gjithe anetareve te rind te stafit u mesohet se si ta dallojne dhe ta shmangin rrezikun operacional dhe ate te mashtrimit dhe si te ruajne sigurine e informacionit.

8. Mjaftueshmeria e Kapitalit

Mjaftueshmeria e kapitalit te bankes llogaritet çdo muaj dhe i raportohet si Drejtorise Ekzekutive, ashtu edhe Bankes se Shqiperise dhe Komitetit te Administrimit te Rrezikut te Grupit, se bashku me parashikimet aktuale per te siguruar perputhshmerine ne te ardhmen me kerkesat per mjaftueshmerine e kapitalit.

Edhe ne kete aspekt, mbeshtetja e forte e aksionereve tane i ka dhene mundesi bankes qe te ruaje nje nivel komod kapitali. Me 30 qershor 2018, rapporti i mjatushmerise se kapitalit (kapitali i nivelit 1 dhe nivelit 2/asetet e ponderuara me rrezik) ishte ne nivelin e 12.91% (Metodologjia e Bankes se Shqiperise), me lart ne krahasim me standardin minimal te te gjithe grupit, qe eshte 12% dhe qe eshte ne te njejtën kohe edhe minimum i kerkuar ne vend.

Objektivat e bankes ne administrimin e kapitalit, qe eshte nje koncept me i gjere sesa 'equity' sa i perket bilancit, jane:

- te veproje ne perputhje me kerkesat per kapital te vendosura nga Banka e Shqiperise;
- te mbroje mundesine e bankes per te vazhduar si nje pune ne proces, ne menyre qe ajo te mund te vazhdoje t'u ofroje fitime aksionereve dhe perfitime aktoreve te tjere te interesuar; dhe
- te ruaje nje baze te forte kapitali per te mbeshtetur zhvillimin e biznesit te saj.

Mjaftueshmeria e kapitalit dhe perdonimi i kapitalit rregulator monitorohen çdo dite nga niveli menaxhues i Bankes, duke perdonur teknika te bazuara ne udhezimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit European, siç jane vene ne zbatim nga Banka e Shqiperise, per qellime mbikeqyrese. Informacioni i kerkuar depozitohet ne Banken e Shqiperise çdo tre muaj.

Banka e ka zbatuar Metodologjine sipas Rregullores se Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit, miratuar me Vendimin Nr.48, date 31.07.2013, ndryshuar me vendimin nr.43, date 30.07.2014, ndryshuar me vendim nr. 70, date 18.12.2014 dhe ndryshuar me vendim nr. 49, date 01.07.2015 te Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise.

Banka llogarit mjaftueshmerine e kapitalit si raport ndermjet shumes se kapitalit rregulator me shumen e ekspozimeve te ponderuara me rrezikun, e shprehur ne perqindje, ne baza individuale dhe te konsoliduara. Banka sigurojn qe rapporti i mjaftueshmerise se kapitalit, i llogaritur si me siper, te jete jo me i vogel se 12%.

Banka llogarit ekspozimet e ponderuara me rrezikun, si shume e elementeve te meposhtem:

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

- a) zerave te ekspozimeve dhe ekspozimeve te mundshme, te ponderuara me rrezikun e kredise dhe rrezikun e kredise se kunderpartise, te llogaritura sipas Metodes Standarde, te percaktuar respektivisht ne kreun III dhe ne kreun VI te rregullores se Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit;
- b) kerkeses per kapital per rrezikun e tregut, te llogaritur sipas kerkesave te percaktuara ne kreun VII te kesaj rregulloreje, te shumezuara me 12.5;
- c) kerkeses per kapital per rrezikun operacional, te llogaritur sipas Metodes se Treguesit te Thjeshte ose sipas Metodes Standarde, te percaktuara ne kreun VIII te kesaj rregulloreje, te shumezuara me 12.5.

Banka llogarit kapitalin rregulator sipas udhezimit te Bankes se Shqiperise "Per kapitalin rregulator te bankes", miratuar me vendimin nr. 69 date 18.12.2014, ndryshuar me vendimin nr. 19, date 04.03.2015 te Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise.

Kapitali rregulator eshte kapitali i bankes, i llogaritur sipas kerkesave te kesaj rregulloreje, per mbulimin e rrezikut te kredise, te rreziqeve te tregut dhe te rrezikut operacional. Kapitali rregulator i bankes, ne varesi te karakteristikave te tij dhe kushteve te percaktuara ne kete rregullore, ndahet ne dy kategori:

- a) kapitali i nivelit te pare;
- b) kapitali i nivelit te dyte.

Banka llogarit kapitalin rregulator te saj si shume te kapitalit te nivelit te pare dhe kapitalit te nivelit te dyte, duke marre ne konsiderate, edhe zbritjet sipas kerkesave te kesaj rregulloreje dhe/ose te akteve te tjera rregulative.

Bazuar ne kerkesat e Bankes se Shqiperise, Banka ProCredit: (a) mban nivelin minimal te kapitalit rregulator prej 1 miliard leke (b) ruan nje raport total rregulator me asete te ponderuara me rrezik ('raporti i Bazelit') ne nivelin e pranuar nderkombetarisht prej 12% ose me lart, dhe vepron ne perputhje me keto kerkesa.

9. Politikat kontabel

Banka percatit pasqyrat financiare ne perputhje me "Metodologjine e Raportimit Financiar", aprovuar nga Keshilli Mbikeqyres i Bankes se Shqiperise ne date 24 Dhjetor 2008, bazuar edhe ne nenin 47 te ligjit Nr.9662, date 18 Dhjetor 2006 "Per Bankat ne Republiken e Shqiperise". Kjo metodologjia eshte aprovuar per cestje raportimi dhe politikat kontabel lidhur me kete metodologji jane pjesa e raportit vjetor te publikuar te Bankes.

Gjithashtu Banka percatit pasqyrat financiare ne perputhje me Standardet Nderkombetare te Raportimit Financiar te vendosura nga Bordi i Standardeve Nderkombetare te Kontabilitetit (BSNK). Bazat e politikave kontabel jane si vijojne:

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

a) *Bazat e matjes*

Pasqyrat financiare jane pergatitur ne perputhje me parimin e kostos historike, duke bere perjashtim vetem per mjetet financiare te letrave me vlore te vendosjes, te cilat jane te matura me vleren e drejte.

b) *Monedha funksionale dhe raportuese*

Pasqyrat financiare jane te reportuara ne Lek, e cila eshte ne te njejten kohe edhe monedha funksionale e Bankes. Me perjashtim te rasteve kur shprehet ne menyre te veçante, informacioni financiar i shprehur ne Lek eshte rrumbullakosur ne te mijten me te afert.

Pasqyra e pozicionit financier dhe pasqyra e ndryshimeve ne kapital konvertohen me kursin e kembimit zyrtar te Bankes se Shqiperise ne daten e raportimit. Pasqyra e te ardhurave permbledhese dhe pasqyra e fluksit te parase jane konvertuar me kursin e kembimit mesatar per periudhen.

c) *Permbledhje e vleresimeve dhe gjykimeve kontabel*

Pergatitja e pasqyrave financiare kerkon qe drejtimi te bej gjykimet, vleresimet dhe supozimet te cilat prekin zbatimin e politikave kontabel dhe vlerat e reportuara te aktiveve, detyrimeve, te ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund te jene te ndryshme nga keto vleresime.

Vleresimet dhe supozimet ne fjale rishikohen ne menyre te vazhdueshme. Rishikimet e vleresimeve kontabel njihen ne periudhen gjate te ciles rishikohen vleresimet si dhe ne periudha te tjera ne te ardhmen.

Politikat kontabel te percaktuara me poshte jane aplikuar ne menyre te vazhdueshme per te gjithe periudhen e pasqyrave financiare si dhe jane aplikuar vazhdimisht nga Banka.

d) *Te ardhurat dhe shpenzimet nga interesat*

Te ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen ne pasqyren e te ardhurave me ane te metodes se normes efektive te interesit. Norma efektive e interesit eshte norma e cila ben aktualizimin e fluksave te pagesave dhe arketimeve te pritshme ne te ardhmen gjate jetegjatesise se pritshme te aktivit ose detyrimit financiar (ose sipas rastit mund te jete nje periudhe me e shkurter) deri ne shumen e mbartur te aktivit ose detyrimit financiar. Per percaktimin e normes efektive te interesit, Banka vlereson fluksin e parase ne te ardhmen, duke marre ne konsiderate kushtet kontraktore te instrumentit financiar, por jo humbjet e kredise ne te ardhmen.

Llogaritia e normes efektive te interesit perfshin te gjitha komisionet e paguara ose te arketuara, shpenzimet per transaksionet, dhe zbritjet ose primet qe jane pjesa e normes efektive te interesit. Shpenzimet e transaksionit jane shpenzime shtese qe i atribuohen ne menyre te drejtperdrejte blerjes, emetimit ose shitjes se nje aktivi ose detyrimi financiar.

Te ardhurat dhe shpenzimet nga interesat paraqiten ne pasqyren e fitim humbjeve dhe te ardhurave te tjera permbledhese perfshijne:

- interesat per aktivet financiare dhe detyrimet financiare te cilat maten me koston e amortizuar llogariten ne baze te normes efektive te interesit; dhe

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

- interesat per investime ne letra me vlere te vendosjes llogariten ne baze te normes efektive te interesit.

e) Te ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet

Te ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet qe jane pjese integrale e normes efektive te interesit te nje aktivi ose detyrimi financiar perfshihen ne percaktimin e normes efektive te interesit. Te ardhurat e tjera nga komisionet, perfshire komisionet e sherbimit te llogarise, komisionet per shitje dhe vendosje depozite njihen ne momentin e kryerjes se sherbimeve. Shpenzime te tjera per komisionet lidhen kryesisht me komisionet per transaksione dhe sherbime, te cilat kalojne ne shpenzime ne momentin e marrjes se sherbimit te ofruar.

f) Qiraja operative

Shpenzimet per qirane operative njihen ne pasqyren e te ardhurave ne menyre lineare per gjate kohezgjatjes se qirase. Incentivat e qirase njihen si pjese integrale te totalit te shpenzimeve per qirate gjate kohezgjatjes se qirase.

g) Transaksionet ne monedhe te huaj

Transaksionet e kembimeve valutore jane kthyer ne monedhen funksionale me kursin e kembimit te vlefshem ne daten e transaksioneve. Aktivet dhe detyrimet monetare ne monedhe te huaj ne daten e raportimit jane kembyer ne monedhen funksionale me kursin e kembimit te vlefshem ne daten e kembimit. Fitimi ose humbja nga kembimet valutore te zerave monetar eshte diferenca midis kostos se amortizuar ne monedhen funksionale ne fillim te periudhes, rregulluar per interesin efektiv dhe pagesat gjate periudhes, dhe kostos se amortizuar ne monedhe te huaj te kembyer me kursin e kembimit te dites ne fund te periudhes.

Zerat jo-monetar te cilat maten me koston historike ne monedhe te huaj konvertohen me kursin historik te kembimit ne daten e transaksionit. Diferencat e konvertimit te cilat rezultojne nga rikonvertimet njihen per gjithesish ne pasqyren e te ardhurave.

h) Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet per tatimet perfshijne tatimin afatshkurter dhe tatimin e shtyre. Tatimi afatshkurter dhe tatimi i shtyre njihen ne pasqyren e te ardhurave me perjashtim kur i referohet zerave te cilet njihen direkt ne kapital ose tek te ardhurat e tjera permblehdhese.

(i) Tatimi afatshkurter

Tatimi afatshkurter eshte tatimi qe pritet te paguhet ose te arketohet per te ardhurat e tatushme ose shpenzimet per periudhen, duke perdorur normat e taksave ne fuqi ose te cilat hyjne ne fuqi ne daten e raportimit, dhe çdo rregullim te tatimit qe duhet te paguhet ne lidhje me vitet e meparshme.

(ii) Tatimi i shtyre

Tatimi i shtyre perllogaritet mbi differencat e perkohshme ndermjet vleres se mbartur te te drejtave dhe detyrimeve per qellime raportimi dhe vleres se perdorur per qellime tatimi. Tatimi i shtyre nuk perllogaritet mbi differencat e perkohshme te njojjes fillestare te aktiveve ose detyrimeve ne nje

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

transaksion i cili nuk eshte një kombinim biznesi dhe nuk ka ndikim as mbi kontabilizimin si dhe as ne te ardhurat e tatuveshme apo shpenzimet.

E drejta tatimore e shtyre njihet per humbjet e paperdorura tatimore, kreditimet tatimore dhe diferençat tatimore te zbritshme deri ne ate nivel ku eshte e mundshme qe fitimi i tatuveshem ne te ardhmen te materializohet. Te drejtat tatimore te shtyra rishikohen ne çdo date raportimi dhe zvogelohen deri ne ate nivel qe nuk ka me mundesi qe te realizohet fitimi nga tatimet.

Tatimi i shtyre matet me normat e tatimeve te cilat jane parashikuar te zbatohen mbi diferençat e perkohshme ne momentin e kthimit te tyre, duke perdonur normat e tatimeve ne fuqi ose qe hyjne ne fuqi ne daten e raportimit.

Te drejtat dhe detyrimet e shtyra tatimore kompensohen me njera-tjetren, nese nje e drejte e detyrueshme ligjore ekziston per te kompensuar nje te drejte tatimore afatshkurter kundrejt nje detyrimi tatimor afatshkurter dhe tatimet e shtyra lidhen me te njejtet subjekte te tatuveshem dhe autoritet tatimor, ose me subjekte te ndryshme tatimore, por ata kane si qellim te likuidojne detyrimet dhe te drejtat tatimore afatshkurtra neto ose te drejtat dhe detyrimet e tyre tatimore do te realizohen njekohesisht.

(iii) Ekspozimi tatimor

Per percaktimin e vleres se tatimit afatshkurter dhe te shtyre, Banka merr ne konsiderate ndikimin e pozicioneve te pasigurta tatimore dhe nese duhet te paguhen tatime shtese dhe interesa. Ky vleresim mbeshtetet ne vleresimet dhe supozimet dhe mund te perfshijne nje sere gjykimesh per ngjarje ne te ardhmen. Te dhena te reja mund te behen te disponueshme, si rezultat i te cilave Banka te ndryshoje gjykimin e saj ne lidhje me mjaftueshmerine e detyrimeve tatimore ekzistuese; keto ndryshime te detyrimeve tatimore do te prekin dhe shpenzimin per tatimet per periudhen gjate te ciles behet percaktimi.

i) Aktive financiare dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh huat dhe paradeniet, depozitat dhe huamarrjet ne daten kur ato jane krijuar. Te gjitha instrumentet e tjera financiare (duke perfshire blerjet dhe shitjet e rregullta te aktiveve financiare) njihen ne daten e tregtimit kur banka angazhohet per blerjen ose shitjen e aktivit. Te gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht ne daten e tregtimit ne te cilin Banka behet pale per respektimin e dispozitave kontraktuale te instrumentit.

Aktivi ose detyrimi finanziar matet fillimisht me vleren e drejte plus, per nje instrument qe nuk matet me vlere te drejte nepermjet pasqyres se te ardhurave, kostot e transaktionit te cilat i atribuohen direkt blerjes ose emetimit te tij

(ii) Klasifikimi

Aktivet financiare

Banka klasifikon aktivet e saj financiare ne nje nga kategorite e me poshtme:

- Hua dhe te arketueshme;
- Letra me vlere te vendosjes

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Drejtimi i Bankes percakton klasifikimin e investimeve te saj me njohjen fillestare. Banka nuk ka klasifikuar ndonje aktiv financiar me vlera te drejte permes pasqyres se te ardhurave te shpenzimeve gjate periudhes se raportimit.

Detyrimet financiare

Banka i klasifikon detyrimet e saj financiare, ndryshe nga garancite financiare dhe angazhimet e huas, si te matura me koston e amortizimit.

(iii) Mos-njohja

Aktivet financiare

Banka nuk e njeh me nje aktiv financiar nese te drejtat kontraktuale per fluksen e parave nga aktivi jane shuar, ose nese transferohen te drejtat per te marre perfitimin kontraktual nga aktivi financiar ne nje transaksion nepermjet te cilit transferohen te gjitha rreziqet dhe perfitimet e pronesise mbi aktivin financiar ose ne te cilin Banka nuk transferon dhe nuk mban ne menyre thelbesore te gjitha rreziqet dhe shperblimet e pronesise si dhe nuk gezon kontrollin ndaj aktivit financiar.

Per mos njohjen e nje aktivi financiar, diferenca midis vleres se mbartur te aktivit (ose vlera e mbartur qe i eshte caktuar pjeses se aktivit qe nuk njihet) dhe shumes se (i) pageses se arketuar (duke perfshire aktivin e ri qe eshte marre duke i zbritur detyrimet e reja te supozuara) dhe (ii) çdo fitim ose humbje kumulative qe eshte njohur ne pasqyren e te ardhurave te tjera permblehdhese, njihet ne pasqyren e te ardhurave. Çdo interes ne aktivet financiare te transferuara qe krijohet ose mbahet nga Banka njihet si nje aktiv ose detyrim me vete.

Detyrimet financiare

Banka nuk njeh nje detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale jane shfuqizuar, anuluar ose kur u skadon afati.

(iv) Kompensimi i instrumenteve financiare

Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera neto paraqitet ne pasqyren e pozicionit financiar kur dhe vetem kur Banka gezon te drejten ligjore per te bere kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qellim likuidimin mbi bazen neto ose likuidimin e aktivit dhe shlyerjen e detyrimit njekohesisht.

Te ardhurat dhe shpenzimet paraqiten neto vetem nese lejohen nga standaret e kontabilitetit – Standaret Nderkombetare te Raportimit Financiar.

(v) Matja me kosto te amortizuar

Kosto e amortizuar e aktivit ose detyrimit financiar perben shumen me te cilen aktivi dhe detyrimi financiar matet ne fazen e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus ose minus vleren e amortizimit te akumular duke perdorur metoden e interesit efektiv per te gjitha ndryshimet midis shumes fillestare qe eshte njohur dhe shumes se maturuar, duke zbritur ndonje humbje nga zhvleresimi.

(vi) Matja me vleren e drejte

'Vlera e drejte' eshte çmimi i cili do te percaktohet per te shitur nje aktiv ose do te paguhet per te transferuar nje detyrim ne nje transaksion te rregullt midis pjesemarresve ne treg ne daten e matjes ne principal, ose ne mungese te tij, tregu me i favorshem ne te cilin Banka ka akses ne ate date. Vlera e drejte e nje detyrimi pasqyron rrezikun e mos-performances se tij.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Nese eshte e mundur, Banka mat vleren e drejte te nje instrumenti duke perdorur çmimin e kuotuar ne nje treg aktiv per instrumentin. Nje treg konsiderohet si treg aktiv nese transaksionet per aktivet dhe detyrimet ndodhin me nje frekuence dhe ne volume te mjaftueshme per te paraqitur informacion dhe te dhena per çmimin ne menyre te vazhdueshme. Ne rast se ne nje treg aktiv nuk ka nje çmim te kuotuar, atehere Banka perdon teknikat e vleresimit te cilat maksimizojne perdonimin e informacioneve dhe te dhenave te evidentueshme dhe vezhgueshme si dhe minimizojne perdonimin e informacioneve dhe te dhenave jo te evidentueshme dhe te pavezhgueshme. Teknika e vleresimit te zgjedhur perfshin te gjithe faktoret qe pjesemarresit ne treg duhet te marrin ne konsiderate per percaktimin e çmimit te nje transaksi.

Evidenca me e mire per vleren e drejte e nje instrumenti financiar ne njojjen fillestare eshte zakonisht çmimi i transaksionit – p.sh. vlera e drejte e pageses se kryer ose te arketuar. Nese Banka percakton se vlera e drejte ne njojjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejte nuk evidentohet as nga nje çmim i kuotuar ne nje treg aktiv per nje aktiv ose detyrim te njeje te dhe as ne baze te nje tekniqe vleresimi e cila perdon vetem te dhena nga tregje te evidentueshme dhe vezhgueshme, atehere instrumenti financiar matet fillimisht me vleren e drejte, e cila rregullohet per pranuar ndryshimin midis vleres se drejte ne njojjen fillestare dhe çmimit te transaksionit. Per rrjedhoje, diferenca njihet ne pasqyren e te ardhurave siç duhet perjate jetegjatesise se instrumentit por jo me vone se koha kur vleresimi mbeshtetet plotesisht nga te dhena te evidentueshme dhe vezhgueshme ne treg ose koha e mbylljes se transaksionit. Nese nje aktiv ose detyrim i cili matet me vleren e drejte, ka nje çmim oferte dhe nje çmim kerkese, atehere Banka mat pozicionet e aktiveve dhe pozicionet afat gjata me çmimin e ofertes dhe detyrimet dhe pozicione afat shkurtra me çmimin e kerkeses.

Vlera e drejte e nje depozite pa afat nuk eshte me e vogel se shuma qe paguhet ne baze te kerkeses, e zbritur nga data e pare ne te cilen mund te kerkohet pagesa e shumes. Banka i njeh transfertat midis niveleve te hierarkise se vleres se drejte ne fund te periudhes se raportimit gjate te ciles ka ndodhur ndryshimi.

(vii) *Identifikimi dhe matja e zhvleresimeve*

Zhvleresimi i huave dhe paradenieve

Ne çdo date raportimi, Banka vlereson nese ekzistojne fakte objektive qe nje aktiv financiar ose nje grup i aktiveve financiare jane te zhvleresuara. Nese ekzistojne fakte objektive qe vertetojne se ka ndodhur zhvleresimi i nje eksposzimi kredie ose i nje portofoli te eksposizimeve te kredise i cili ka nje impakt ne flukset e ardhshme te parase te aktivit financiar (aktiveve), humbjet e perkatese njihen menjehere. Ne varesi te madhesise se eksposizimit te kredise, keto humbje llogariten per çdo eksposizim kredie me vete ose vleresohen se bashku kolektivisht per nje portofol te eksposizimeve te kredise. Vleresimi kolektiv eshte vendosur per banka me hua homogjene te cilat nuk konsiderohen individualisht te rendesishme; dhe bankat e aktivive te cilat jane individualisht te rendesishme por qe nuk rezultuan te zhvleresuara individualisht. Vlera e mbartur e kredise zvogelohet nepermjet perdonimit te llogarise se provigjioneve dhe shuma e humbjes njihet ne pasqyren e te ardhurave. Banka nuk i njeh humbjet nga ngjarje te pritshme ne te ardhmen

Hua dhe paradenie te vleresuara individualisht

Banka vlereson ne fillim nese ekzistojne faktet objektive te zhvleresimit veçmas ne menyre individuale per aktivet financiare te jane te rendesishme me vete, dhe veçmas ose ne menyre

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

kolektive per aktivet financiare te cilat nuk jane te rendesishme me vete. Ekspozimet e kredise vleresohen individualisht te rendesishme nese kane nje madhesi te caktuar. Te gjitha ekspozimet e kredise mbi EURO / USD 30,000 vleresohen individualisht per te percaktuar nese ekziston ndonje shenje zhvleresimi e cila mund te sjelle nje humbje nga zhvleresimi p.sh. çdo fakt qe mund te influencoje aftesine e klientit per te perm bushur detyrimet kontraktuale ndaj Bankes. Kriteret qe Banka perdor per te percaktuar se ekzistojne fakte objektive per nje humbje nga zhvleresimi perfshijne si me poshte vijon:

- moskryerja e pagesave te principalit dhe interesave sipas kontrates, ne menyre te veçante ato me mbi 30 dite vonese;
- shkelja e kushteve dhe afateve te kredise;
- fillimi i procedurave te falimentimit ose riorganizimit financiar;
- fillimi i procedurave gjyqesore nga Banka;
- te gjithe ose nje pjese e ekspozimit jashte bilancit te nje klienti tregon shenja zhvleresimi;
- çdo informacion specifik per aktivitetin e biznesit te klientit qe parashikohet te kete nje ndikim negativ ne fluksin e ardhshem te parase; dhe
- ndryshimet ne mjedisin e tregut te klientit qe parashikohen te kete nje ndikim negativ ne fluksin e ardhshem te parase.

Gjate percaktimit te fondit rezevre per zhvleresim, duhet te merret ne konsiderate ekspozimi agregat ndaj klientit dhe shumat e pritshme nga kolaterali i vendosur si garanci.

Ne rast se ekzistojne fakte objektive qe ka ndodhur nje humbje nga zhvleresimi, vlera e humbjes matet si diferenca midis vleres se mbartur te aktivit dhe vleres aktuale te fluksit te ardhshem te parase te skontuar me normen fillestare efektive te interesit te aktivit financiar (zhvleresim specifik). Nese ekspozimi i kredise ka nje norme te ndryshueshme interes, norma e zbritjes per matjen e humbjes nga zhvleresimi eshte norma efektive e interesit aktual. Llogarita e vleres aktuale te fluksit te ardhshem te parase te nje aktivi financiar i cili eshte vendosur si garanci pasqyron fluksin e parase qe mund te rezultoje nga mbyllja minus kostot sigurimin dhe shitjen e kolateralit.

Hua dhe paradhenie te vleresuara kolektivisht

Per qellime te vleresimit te zhvleresimit kolektiv, aktivet financiare grupohen ne baze te karakteristikave te njashme te riskut te kredise p.sh. sipas numrit te diteve te vonesave. Vonesa prej me shume se 30 dite konsiderohet nje tregues zhvleresimi.

Vleresimi kolektiv i zhvleresimit per ekspozimet e kredise individualisht jo te rendesishme (fondi rezevre per huate te zhvleresuara individualisht te parendesishme) dhe per ekspozimet e kredise te pazhvleresuara (fondi rezevre per huate e vleresuara kolektivisht) bazohet ne analizen sasiore te normave te voneses per portofolet e kredise me karakteristika te njashme riku (analiza e migrimit). Pas analizes sasiore te ketyre te dhenave statistikore, drejtimi i ProCredit Holding

percakton normat e duhura te cilat duhet te perdoren si baze per fondet e zhvleresimit sipas portofolit. Keto norma jane subjekti i ri-testimit te pervitshem.

Flukset e ardhshme te parase ne nje grup te aktiveve financiare te cilat vleresohen ne menyre kolektive per zhvleresim perllogariten ne baze te flukseve te parase kontraktore te aktiveve ne

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

grup dhe eksperiences se humbjes historike per aktive me karakteristika te ngjashme te riskut te kredise me ato te grupit.

Eksperiencia e humbjes historike rregullohet ne baze te te dhenave aktuale te evidentueshme dhe te vezhgueshme per te pasqyruar efektet e kushteve aktuale qe nuk cenuan periudhen ne te cilen bazohet eksperiencia e humbjes historike dhe per te hequr efektet e kushteve ne periudhen historike qe nuk ekzistojne aktualisht. Metodologjia dhe supozimet qe perdoren per vleresimin e flukseve te ardhshme te parase rishikohen rregullisht nga Banka per te zvogeluar çdo diferenca midis vleresimit dhe perllogaritjeve te humbjes dhe eksperiences se humbjes aktuale.

Rikthimi i zhvleresimit

Nese, ne nje periudhe te mevonshme, shuma e humbjes se zhvleresuar zvogelohet ose dhe zvogelimi lidhet objektivisht me nje ngjarje qe ka ndodhur pas njohjes se zhvleresimit humbja nga zhvleresimi qe eshte njohur me pare, kthehet duke rregulluar llogarine e provizonit. Shuma e kthimit njihet ne pasqyren e te ardhurave.

Fshirja e huave dhe paradhenieve

Nese nje hua nuk mund te arketohet, ajo fshihet kundrejt provizonit perkates per zhvleresimin e huas. Keto hua fshihen pas perfundimit te te gjitha procedurave te nevojshme dhe percaktimit te shumes se humbjes. Rikuperimet e mevonshme te shumave qe jane fshire me pare nijhen ne pasqyren e te ardhurave si pjesa e provizonit per humbjet nga zhvleresimi te huave dhe paradhenieve.

Ekspozimet e kredive te ristrukturuara

Ekspozimet e kredive te ristrukturuara qe jane ne vonese ose te zhvleresuara dhe te cilat konsiderohen individualisht te rendesishme vleresohen individualisht (shih me siper). Kredite e ristrukturuara te cilat jane individualisht jo te rendesishme vleresohen kolektivisht per zhvleresim.

Aktivet e marra ne kembim per huat (pronat e marra ne zoterim)

Pronat e marra ne zoterim perbejne aktivet jo-financiare te marra ne zoterim te cilat jane perfituar nepermjet ekzekutimit te garancive te kredive me probleme dhe paradhenieve te klienteve te cilet nuk gjenerojne te ardhura qiraje dhe nuk perdoren nga Banka dhe jane planifikuar per shitje brenda nje kohet te shkurter te arsyeshme, pa ristrukturime te rendesishme. Aktivet e marra ne zoterim perfshihen tek mjetet e tjera dhe maten me koston dhe vleren me te ulet neto te realizueshme dhe vlera nijihet ne pasqyren e te ardhurave se bashku me te gjitha te ardhurat dhe humbjet nga shitja e tyre.

Zhvleresimi i letrave me vlere te vendosjes

Ne çdo date raportimi, Banka vlereson nese ekzistojne fakte objektive qe nje aktiv financiar ose nje grup i aktiveve financiare zhvleresohet. Ne rastin kur investimet e kapitalit klasifikohen ne kategorine e letrave me vlere vendosjes, renia e ndjeshme dhe madhe ne vleren e drejte te letres me vlere nen koston e saj mere ne konsiderate per te percaktuar nese aktivet jane zhvleresuar. Nese keto fakte objektive ekzistojne per aktivet financiare te letrave me vlere te vendosjes, humbja kumulative, e cila vleresohet dhe matet si diferenca midis kostos se blerjes dhe vleres se drejte aktuale, duke zbritur humbjet nga zhvleresimi te aktiveve financiare te cilat jane njohur me pare ne pasqyren e te ardhurave dhe shpenzimeve, hiqet nga zeri i te ardhurave te tjera

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

permbledhese dhe nijhet ne pasqyren e te ardhurave dhe shpenzimeve. Humbjet nga zhvleresimi qe nijhen ne pasqyren e te ardhurave dhe shpenzimeve per instrumentet e kapitalit nuk kthehen permes pasqyres se te ardhurave dhe shpenzimeve. Nese ne nje periudhe te mevonshme, vlera e drejte e instrumentit te borxhit qe klasifikohet ne kategorite e letres me vlere te vendosjes rritet, dhe rritja lidhet objektivisht me nje ngjarje qe ndodh pas dates se zhvleresimit, humbja eshte njojur ne pasqyren e te ardhurave dhe shpenzimeve, humbja nga zhvleresimi kthehet permes pasqyres se te ardhurave dhe shpenzimeve.

j) *Mjete monetare dhe te ngjashme*

Mjete monetare dhe te ngjashme perfshijne mjetet ne arke, llogarite me bankat, gjendjet e pakufizuara me bankat qendrore dhe depozitat afatshkurtra shume likuide me maturitet me pak se tre muaj ose me pak se data e blerjes, te cilat jane subjekti i ndryshimeve jo te rendesishme te vleres se tyre te drejte dhe perdoren nga Banka per permbushjen e angazhimeve te saj afatshkurtra. Mjete monetare dhe te ngjashme mbahen ne bilanc me koston e amortizuar.

Huate dhe paradeniet

Huate dhe paradeniet per bankat dhe klientet jane aktive financiare jo derivative me pagesa fiks ose te percaktueshme te cilat nuk jane te kuotuara ne nje treg aktiv dhe Banka nuk ka per qellim shitjen e tyre te menjehershme ose ne nje kohe te afert.

Huat dhe paradeniet per bankat dhe klientet klasifikohen si hua dhe te arketueshme. Huat dhe paradeniet maten ne fillim me vleren e drejte dhe me pas me koston e amortizimit plus kostot e tjera te transaksioneve direkte, duke perdonur metoden e interesit efektiv.

Kur Banka ble nje aktiv finanziar dhe ne te njejten kohe nenshkruan nje marreveshje per rishitjen e aktivit (ose nje aktivi tjeter te ngjashem) me nje çmim te caktuar fiks ne date te caktuar (marreveshjet e riblerjes se anasjellt), marreveshja kontabilizohet si nje hua ose paradenie, dhe aktivi ne fjale nuk nijhet ne pasqyrat financiare te bankes.

k) *Aktive financiare letra me vlere te vendosjes*

Investimet ne letra me vlere nijhen fillimisht me vleren e drejte plus, ne rastin e letrave me vlere jo te tregtueshme, kostot e tjera te transaksioneve direkte.

Investimet ne letrat me vlere te vendosjes jane instrumente jo derivative te cilat nuk perbejne nje kategori tjeter te aktiveve financiare. Letrat me vlere te vendosjes perfshijne letrat me vlere te kapitalit dhe letra me vlere te borxhit. Letrat me vlere te borxhit te pakuotuara, vlera e drejte e te cilave nuk mund te matet ne menyre te besueshme, mbahen me kosto. Te gjitha letrat me vlere te vendosjes maten me vleren e drejte pas njojjes fillestare.

Te ardhurat nga interesi nijhen ne pasqyren e te ardhurave nepermjet metodes se interesit efektiv. Te ardhurat nga dividendet nijhen ne pasqyren e te ardhurave kur Banka gezon te drejten mbi dividendifin. Fitimet ose humbjet nga kembimet valutore te investimeve ne letra me vlere te vendosjes nijhen ne pasqyren e te ardhurave. Humbjet nga zhvleresimi nijhen tek pasqyra e te ardhurave. Ndryshime te tjera te vleres se drejte, perveç humbjeve nga zhvleresimi nijhen tek pasqyra e te ardhurave te tjera permbledhese dhe paraqitet ne rezerven e vleres se drejte te

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

kapitalit. Nese investimi shitet, gjendja ne kapital, me pare e njojur ne pasqyren e te ardhurave permblehdhese, riklasifikohet ne pasqyren e te ardhurave.

I) Ndertesat dhe pajisjet

Ndertesat dhe pajisjet paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu eshte zbritur zhvleresimi i akumuluar dhe ndonje humbje nga zhvleresimi. Kostot historike perfshijne te gjitha shpenzimet te cilat mund t'i atribuohen ne menyre te drejtperdrejte blerjes se mjetit.

Shpenzimet e metejshme jane perfshire ne vleren e mbartur te aktivit, ose njihen si nje aktiv me vete, sipas rastit, ne rast se ekzistojne mundesi te rrisin te mirat e ardhshme ekonomike te ketij mjeti specifik ne Banke dhe shpenzimet e aktivit mund te maten ne menyre te besueshme. Te gjitha riparimet e tjera dhe mirembajtja klasifikohen tek shpenzimet operative gjate periudhes financiare ciles jane kryer keto shpenzime.

Vlera e mbartur e ndertesave dhe pajisjeve rishikohen per zhvleresim nese ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojne se vlera e mbartur nuk mund te rikuperohet. Nese ekzistojne keto tregues dhe nese vlera e mbartur tejkalon shumen e perllogaritur qe mund te rikuperohet, aktive ose njesite gjeneruese te mjeteve monetare fshihen nga shuma e tyre e rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme e ndertesave dhe pajisjeve eshte shuma me e madhe e vleres se dreje duke i zbritur shpenzimet per shitjen e tyre dhe vleren ne perdom. Humbjet nga zhvleresimi njihen ne pasqyren e te ardhurave dhe shpenzimeve.

Trojet dhe aktivet ne ndertim nuk zhvleresohen. Zhvleresimi i aktiveve realizohet duke perdomur metoden lineare sipas normave te percaktuara per koston dhe shpenzimet per pronen dhe pajisjet gjate kohezgjatjes se perdomit te tyre. Normal vjetore te zhvleresimit percaktohen ne baze te jetegjatesise se parashikuar te aktiveve te caktuara sipas tablees qe paraqitet me poshte:

Pershkrimi	Jetegjatesia
Kompjuter dhe pajisje elektronike	5 vjet
Automjete	5 vjet
Mobilje dhe pajisje	10 vjet
Ndertesa	40 vjet

Permiresimet e mjediseve me qira zhvleresohen gjate periudhes se kontrates se qirase.

Vlerat e mbetura te aktiveve dhe jetegjatesia e perdomit rishikohen dhe rregullohen, sipas rastit, ne daten e raportimit. Fitimet dhe shpenzimet per shitjet percaktohen duke krahasuar te ardhurat me vleren e mbartur. Keto perfshihen ne zerin e te ardhurave te tjera ose ne zerin e shpenzimeve te tjera operative (sipas rastit) te pasqyres se te ardhurave dhe shpenzimeve.

Investimet ne prona mbahen nga Banka per te fituar te ardhura nga qiraja ose per vleresimin e kapitalit, ose per te dyja qellimet. Investimet ne prona perfshijne aktivet per perdomine ne te ardhmen per qellime investimi.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

m) Aktive afat-gjata jomateriale

Aktive afat-gjata jomateriale nisten ne rast se ekzistojne mundesi te rrisin te mirat e ardhshme ekonomike te ketij mjeti specifik ne Banke dhe shpenzimet e aktivit mund te maten ne menyre te besueshme. Aktive afat-gjata jomateriale maten dhe vleresohen fillimisht me kosto. Vlera e mbartur e aktiveve afat-gjata jomateriale rishikohen per zhvleresim nese ngjarjet ose ndryshimet e rethanave evidentojne se vlera e mbartur nuk mund te rikuperohet. Aktive afat-gjata jomateriale perfshijne programet kompjuterike te cilat amortizohen duke perdorur metoden lineare te amortizimit per te gjithe jetegjatesine e dobishme prej dhjete vjet.

n) Depozitat dhe borxhet e varura

Depozitat dhe borxhet e varura perbejne burimet e financimit te Bankes.

Kur Banka shet nje aktiv financier dhe ne te njejten kohe nenshkruan nje marreveshje per riblerjen e aktivit (ose te nje aktivi te ngjashem) me çmim fiks ne nje date te ardhshme (marreveshje te shitjes dhe riblerjes) marreveshja kontabilizohet si depozite, dhe aktivi ne fjale vazhdon te nijhet ne pasqyrat financiare te Bankes. Depozitat dhe borxhet e varura fillimisht maten me vleren e drejte minus kostot direkte te transaksionit, dhe me pas maten me koston e tyre te amortizuar duke perdorur metoden e normes efektive te interesit.

o) Provizonet

Nje provizion mund te nijhet nese, si rezultat i nje ngjarjeje ne te kaluaren, Banka disponon nje detyrim ligjor ose konstruktiv qe mund te vleresohet me besueshmeri dhe qe gjithashtu eshte e mundur qe te kerkonte dalje te perfitimeve ekonomike per te mbyllur detyrimin. Provizonet percaktohen duke perdorur si norme skontimi per flukset e pritshme te parase ne te ardhmen, nje norme para takses e cila reflekton vleresimet aktuale te tregut per vleren ne kohe te parase dhe aty ku eshte e pershatshme, edhe specifikat e riskut per detyrimin. Konvertimi i zbritjes nijhet si kosto dhe shpenzim finanziar.

p) Perfitimet e punonjesve

Banka operon vetem me pagimin e kontribute te detyrueshme te sigurimeve shoqerore te cilat gjenerojne perfitime pensioni per punonjesit. Autoritetet lokale jane persegjegjes per percaktimin pragun minimal ligjor per pensionet ne Shqiperi sipas nje plani te percaktuar te kontributeve per pension. Kontributet e Bankes ne planin e pensionit paraqiten ne pasqyren e te ardhurave ne momentin e pageses.

q) Garancite finanziar dhe angazhimet e huase

Garancite financiare jane kontrata qe kerkojne qe Banka te realizoje pagesa specifike per te reimbursuar mbajtesin e garancise per nje humbje qe ka ndodhur si rezultat i mungeses se pageses sipas termave kontraktuale per nje instrument borxhi nga nje debitor i caktuar. Angazhimet e huas jane angazhime te qendrueshme per te ofruar kredi sipas termave dhe kushteve te percaktuara paraprakisht. Keto angazhime financiare regjistrohen ne pasqyren e pozicionit financiare nese dhe ne momentin kur jane te pagueshme.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

r) *Kapitali aksioner*

(i) *Kostot per emetimin e aksioneve*

Kostot dhe shpenzimet shtese qe i atribuohen ne menyre direkte emetimit te aksioneve te reja paraqiten ne kapital si njje zbritje nga te ardhurat pa tatimin, neto.

(ii) *Primi i aksioneve*

Primi i aksioneve perfaqeson vleren e kontributeve qe arketohet mbi vleren nominale te aksioneve qe jane emetuar.

(iii) *Dividendet per aksionet e zakonshme*

Dividendet per aksionet e zakonshme njihen ne kapital per periudhen gjate te ciles miratohen nga aksionaret e Bankes. Dividendet per periudhen qe deklarohen pas dates se raportimit pasqyrohen si ngjarje pas perfundimit te periudhes se raportimit.